

**Сумський державний університет**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Ректор СумДУ, професор  
\_\_\_\_\_ А.В. Васильєв  
18 листопада 2010 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПІДРОЗДІЛ**

**ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ**

**Центр електротехнологій  
кафедри електроенергетики  
Сумського державного університету**

м. Суми  
2010 р.

# ПОЛОЖЕННЯ

## Про електротехнічну лабораторію

Це Положення поширюється на електротехнічну лабораторію, яка проводить вимірювання та випробування в електроустановках в сфері контролю безпеки умов праці, та встановлює її права, обов'язки, функції та відповідальність.

### **1 Загальні положення**

- 1.1. Електротехнічна лабораторія (далі – ЕТЛ) створена з метою проведення вимірювань та випробувань в електроустановках Сумського державного університету та сторонніх організацій, що є замовниками згідно договорів з СумДУ.  
Взаємовідносини з сторонніми організаціями ЕТЛ здійснює на підставі господарських договорів.
- 1.2. ЕТЛ є структурним підрозділом Центру електротехнологій кафедри електроенергетики і входить до складу Сумського державного університету, який є юридичною особою (структурна схема ЕТЛ наведена в додатку А).
- 1.3. В своїй роботі працівники ЕТЛ керуються чинним законодавством з охорони праці, ГОСТами, Правилами улаштування електроустановок (ПУЕ), Правилами технічної експлуатації електроустановок споживачів (ПТЕЕС), Правилами безпечної експлуатації електроустановок споживачів (ПБЕЕС, Правилами експлуатації електрозахисних засобів (ПЕЕЗЗ), розпорядженнями адміністрації, матеріалами атестації ЕТЛ, посадовими інструкціями.
- 1.4. В ЕТЛ діє система забезпечення якості виконання вимірювань. Результати вимірювань заносяться в робочі журнали і оформляються протоколами з видачею їх в структурні підрозділи (замовникам).
- 1.5. ЕТЛ здійснює свою діяльність на наявних площах кафедри електроенергетики, забезпечена засобами вимірювальної техніки (ЗВТ), випробувальним обладнанням, організаційними нормативно-методичними документами, що необхідні для виконання вимірювань.
- 1.6. ЕТЛ має свою печатку і штамп. Печаткою засвідчується підпис начальника ЕТЛ на оформлених протоколах вимірювань та випробувань, штамп ставиться на засоби захисту згідно вимог ПЕЕЗЗ.
- 1.7. Відповідальність за діяльність ЕТЛ несе її керівник.

- 1.8. За об'єктивність і достовірність результатів вимірювань та випробувань відповідальність несе начальник ЕТЛ.
- 1.9. ЕТЛ самостійно організовує свою поточну діяльність при проведенні вимірювань та випробувань згідно галузі атестації.

## **2 Метрологічні роботи, що виконуються електротехнічною лабораторією**

- 2.1. Електротехнічна лабораторія зобов'язана:
  - брати участь в розробці програм і методик проведення вимірювань та випробувань, що наведені у відповідному розділі Паспорту ЕТЛ;
  - проводити аналіз показників результатів вимірювань та випробувань і вносити пропозиції щодо покращення безпечної експлуатації електрообладнання;
  - розробляти рекомендації по впровадженню удосконалених засобів і апаратів захисту;
  - впроваджувати нові методи електровимірювання на базі передової технології виготовлення засобів вимірювальної техніки та в зв'язку зі змінами Правил і норм випробувань електрообладнання і апаратів електроустановок.
- 2.2. Перелік показників, що вимірює ЕТЛ, наведений у формі 3 Паспорту.

## **3 Структура електротехнологій лабораторії**

- 3.1. Структурна схема підпорядкованості наведена в додатку А.
- 3.2. Електротехнічну лабораторію очолює начальник ЕТЛ, який безпосередньо підпорядкований начальнику Центру електротехнологій кафедри електроенергетики Сумського державного університету.
- 3.3. На посаду начальника ЕТЛ призначається фахівець з вищою освітою електротехнічного напрямку, який має 5 групу з електробезпеки з правом виконання випробувальних і вимірювальних робіт та першого підпису і стаж роботи не менше трьох років. Начальник ЕТЛ призначається на посаду і звільняється з посади наказом ректора СумДУ за поданням начальника Центру електротехнологій.
- 3.4. Лаборанти з електромеханічних випробувань та вимірювань (дві особи).  
На посаду лаборанта з електромеханічних випробувань та випробувань призначається фахівець з середньою технічною або зі спеціальною електротехнічною освітою, який має групу з електробезпеки не нижче 3, з правом виконання випробувальних і вимірювальних робіт і другого підпису.
- 3.5. Лаборанти призначаються на посаду і звільняються з посади наказом ректора СумДУ.
- 3.6. Лаборанти підпорядковані начальнику ЕТЛ.
- 3.7. Інформація щодо фахівців ЕТЛ, які здійснюють вимірювання, їх освіти, досвіду роботи, наведена у Паспорті ЕТЛ (табл.6).
- 3.8. Персонал ЕТЛ щорічно проходить перевірку знань з електробезпеки за участю представника теруправління Держгірпромнагляду.

## **4 Функції електротехнічної лабораторії**

- 4.1. Проведення вимірювань та випробувань, що зазначені в галузі атестації:
  - 4.1.1. Вимірювання опору заземлювальних пристроїв електроустановок до і понад 1000 В, питомого опору ґрунту.
  - 4.1.2. Перевірка кола між захисними РЕ провідниками і приєднаними до них струмопровідними частинами електроустановок, нейтраллю джерела живлення і заземлювачем.
  - 4.1.3. Вимірювання опору ізоляції електрообладнання в електроустановках до і понад 1000 В з заземленою і ізольованою нейтраллю.

4.1.4. Визначення часу захисного автоматичного вимкнення живлення електроустановки при однофазному короткому замиканні на струмопровідні частини чи захисний РЕ провідник.

4.2. Опрацювання та оформлення протоколів за результатами вимірювань і випробувань з видачею висновків про відповідність (не відповідність) параметрів нормам нормативної документації.

## **5 Права електротехнічної лабораторії**

5.1. Електротехнічна лабораторія в рамках, визначених свідоцтвом про атестацію, має право виконувати вимірювання та випробування, зазначені в галузі атестації.

Для здійснення поточної діяльності ЕТЛ має право:

5.2. Вимагати і отримувати від керівника Центру і адміністративно-технічного персоналу СумДУ, де виконуються вимірювальні та випробувальні роботи, інформацію про електрогосподарство та стан електрообладнання.

5.3. Користуватися оперативною і технічною документацією діючих електроустановок підрозділів.

5.4. Посилатися на факт атестації ЕТЛ та дозволу Держгірпромнагляду в документах і рекламних матеріалах, що видаються, брати участь у розробленні нормативних документів з атестації, укладати з іншими атестованими лабораторіями або підприємствами договори на проведення конкретних робіт.

5.5. Вносити пропозиції керівникам підрозділів по усуненню порушень експлуатації електрообладнання, економії електроенергії, покращенню безпечної експлуатації електроустановок.

5.6. За персоналом ЕТЛ залишається право відмовитись від виконання роботи, якщо не виконуються вимоги електробезпеки, пожежної безпеки і охорони праці, якщо електрослужба підрозділу (замовника) не зробила допуску працівників ЕТЛ до роботи у відповідності до вимог ПБЕЕС та «Порядку виконання робіт працівниками електротехнічної лабораторії в електроустановках “Замовника”».

## **6 Обов'язки електротехнічної лабораторії**

Електротехнічна лабораторія зобов'язана:

6.1. Якісно і своєчасно здійснювати вимірювальні і випробувальні роботи відповідно до програм виконання цих робіт та вимог ПУЕ, ПТЕЕС, ПБЕЕС і згідно графіків ППР та діючих державних норм на виконання робіт з вимірювань і випробувань.

6.2. Своєчасно проводити перевірку приладів вимірювання згідно з графіком, що узгодженим з сумським ДП “Сумистандартметрологія”.

6.3. Своєчасно оформляти протоколи за результатами вимірювань та випробувань за двома підписами з висновками про відповідність (не відповідність) параметрів ПУЕ, ПЕЕЗЗ, ПТЕЕС, ПБЕЕС та видати їх відповідальним особам підрозділів (замовника).

6.4. Видати рекомендації щодо зупинення експлуатації електрообладнання до усунення виявлених невідповідностей.

6.5. Забезпечити виконання вимог, що закладені в матеріалах атестації електротехнічної лабораторії.

6.6. Забезпечити доступ службових осіб органів Держгірпромнагляду, Держстандарту та пожнагляду України на їх вимогу до приміщення лабораторії, засобів вимірювальної техніки та випробувального обладнання, матеріалів вимірювань (випробувань) з метою дотримання критеріїв атестації ЕТЛ та законодавства про охорону праці і пожежну безпеку.

6.7. Протягом встановленого терміну відповідати критеріям атестації і вимогам цього положення. Сповідати органам з атестації про передбачені зміни, що вплива-

ють на її відповідність критеріям не пізніше ніж за 15 днів до їх введення. Надавати органам з атестації можливість здійснювати контроль за діяльністю ЕТЛ.

6.8. Забезпечувати постійну відповідність вимогам, встановлених щодо виконання вимірювальних робіт, на право проведення яких вони атестовані:

- заявляти про атестацію щодо тих робіт, що зазначені в галузі атестації;
- припиняти виконання робіт у галузі атестації після закінчення терміну дії свідоцтва про атестацію;
- негайно інформувати орган з атестації про будь-які обставини, що заважають виконанню робіт у галузі атестації;
- забезпечити облік і оперативний розгляд скарг заявників вимірювальних робіт;
- посилаючись на свою атестацію, зазначити орган з атестації та номер свідоцтва про атестацію.

## **7 Відповідальність електротехнічної лабораторії**

Електротехнічна лабораторія несе відповідальність за:

7.1. незабезпечення вимог ПУЕ, ПТЕЕС, ПБЕЕС, ПЕЕЗЗ, інструкцій з охорони праці при виконанні лабораторних робіт.

7.2. недотримання методик виконання вимірювань і випробувань “Настанови з якості”.

7.3. відмову в роботі електрообладнання, що сталася з вини працівників ЕТЛ.

7.4. достовірність, об’єктивність і точність вимірювань і випробувань.

7.5. несумлінне виконання посадових інструкцій.

7.6. неякісне виконання вимірювальних робіт в галузі атестації.

7.7. проведення вимірювальних робіт, не зазначених в галузі атестації.

## **8 Фінансово-господарська діяльність**

8.1. Фінансування та використання коштів за роботи, що виконувалися ЕТЛ, здійснюється згідно з Положенням «Про Центр електротехнологій», що стосується цього виду діяльності.

8.2. Діяльність ЕТЛ з надання інших послуг здійснюється на підставі договорів із замовником, що укладені та узгоджені в установленому порядку.

Вартість надання цих послуг розраховуються планово-фінансовим відділом, узгоджується проректором з фінансово-економічної діяльності і затверджується ректором університету.

Якщо договір має науково-дослідну спрямованість, організація, облік, фінансування і оплата праці здійснюється згідно з Положенням «Про організацію наукової, науково-технічної діяльності СумДУ» і Положенням «Про формування накладних витрат НДЧ СумДУ».

8.3. До виконання робіт, пов’язаних з діяльністю ЕТЛ, можуть залучатися як співробітники, студенти і аспіранти, так і сторонні особи в установленому законодавством порядку шляхом укладання цивільно-правових договорів.

8.4. Начальник Центру електротехнологій після виконання договірних робіт, що підтверджуються відповідним актом, виконує розрахунок фактичних надходжень і витрат на надання послуг, який узгоджується з ПФВ та затверджується проректором з фінансово-економічної діяльності. Розподіл коштів здійснюється на підставі “Положення про Центр електротехнологій СумДУ” (п.3.2.3).

## 9 Взаємодія електротехнічної лабораторії

При здійсненні своєї діяльності ЕТЛ постійно взаємодіє:

9.1. З органом з атестації ДП “Сумистандартметрологія” та органами Держгірпромнагляду при проведенні і підготовці матеріалів з атестації.

9.2. З відділами ДП “Сумистандартметрологія” при складанні графіків повірки ЗВТ.

## 10 Взаємовідносини з іншими підрозділами СумДУ

У своїй поточної діяльності ЕТЛ взаємодіє з іншими підрозділами СумДУ в тих питаннях, що стосуються спільних взаємовідносин (виконання вимірально-випробувальних робіт, забезпечення приладами і спецодягом, фінансовий супровід, користування автотранспортом і т.і).

## 11 Перелік скорочень

СумДУ	Сумський державний університет
ЕТЛ	електротехнічна лабораторія
ПФВ	планово-фінансовий відділ
ПУЕ	Правила улаштування електроустановок
ПТЕЕС	Правила технічної експлуатації електроустановок споживачів
ПБЕЕС	Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів
ПЕЕЗЗ	Правила експлуатації електрозахисних засобів
ЗВТ	засоби виміральної техніки
ДП	державне підприємство

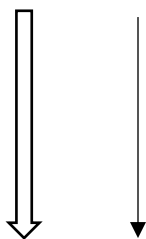
ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-дослідної роботи	А.М. Черноус
Проректор з науково-педагогічної роботи	В.О. Любчак
Проректор з фінансово-економічної діяльності	В.О. Касьяненко
Проректор з адміністративно-господарської роботи	А.М. Положій
Декан факультету електроніки і інформаційних технологій	С.І. Проценко
Начальник Центру електротехнологій, завідувач кафедри електроенергетики	І.Л. Лебединський
Начальник ПФВ	Т.С. Новітченко
Юрисконсульт	О.М. Вакулєнко

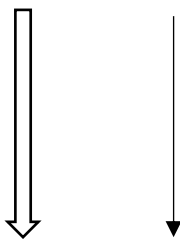
Положення розглянуте і схвалене Вченою радою університету  
Протокол №6 від 18 листопада 2010 р.

**Структурна схема електротехнічної лабораторії**

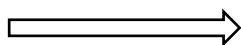
**Начальник Центру електротехнологій СумДУ**



**Начальник електротехнічної лабораторії**



**Лаборанти з електротехнічних випробувань і вимірювань**



*адміністративна підлеглисть*



*функціональна підлеглисть*